

M.T.S.Hajdu-Bihar megyei Tanácsa
Természetbarát Szövetség
Debrecen Simonffy u 1/c

II. Országos Pályakitűző Verseny 1968.

ÁLTALÁNOS RÉSZ

A verseny résztvevője minden versenybíró az ország területéről, aki nevezését a határidőig szövetségünkhöz eljuttatta és a részvételi díjat igazoltan befizette. Minden résztvevő csak saját kategóriájában és csak egy pályázattal indulhat.

Az elkészített pályázatot / 2 db. térkép, 2 db. értékelő lap, + leragasztott borítékban a személyi lap / 1969. január 3-ig kell megküldeni a következő címre : Hajdu-Bihar megyei Természetbarát Szövetség Versenybizottsága Debrecen Simonffy u 1/c. I.em.

A külső borítékra "Pályakitűző verseny irandó.

A bíráló bizottság tagjait a Versenybizottság előzetes felkérések után határozta meg, amelynek tagjai :

Aradi János
Bozán György

Bácskay György
Valtynyi László

VERSENYELŐIRÁSOK

1. A pályakitűző verseny feladata : egy nyári, országos verseny pályáját kitűzni. A résztvevők 1 perces időközökben indulnak. A pályák hossza és a résztvevők létszáma kategóriánként :
  - a./ férfiak : max. 14 km. 80 résztvevő
  - b./ nők : max. 7 km. 30 "
2. A pályakitűzésénél az érvényben lévő általános versenyszabályok érvényesek, amennyiben a továbbiakban más megkötések nincsenek.
3. Minden résztvevő mindkét térképhez mellékelt értékelési táblázata megfelelő helyére beírja :
  - a./ a résztávok lemért hosszát mm-ben, pl: 1-2 résztáv = 52 mm
  - b./ a résztávok összegét mm-ben
  - c./ a pálya egész hosszát a terepen mérve méterben.
4. Jelölések.

Versenyközpont / négyszög, oldalhossz 7 mm. /
Szalagozott utvonal / szaggatott vonal /
Időrajt : áthuzás /+/
Térképraajt : kettős kör / a belső kör átmérője 7 mm./
Ellenőrző pontok : 1, 2, 3 stb. számozás, / kör átmérője 7 mm/
Cél : kettős kör / belső kör átmérője 7 mm. /
A térképraajttól a célig az ellenőrző pontokat vonallal össze kell kötni.

ÉRTÉKELÉSI ALAPELVEK

A bírálók feladata a résztvevők által kialakított pályák értékelése. Az értékelők és a résztvevők számára az értékelés szempontjait az alábbiakban soroljuk fel: az értékelés megkönnyítése végett az elbírálás öt csoportban történik: tájékoztatói alkalmasság, ellenőrzőpontok, rajt, cél, és a pálya össz-benyomása.

Az értékelés alapelveit úgy állítottuk össze, hogy azokat a pályakitűzés gyakorlati munkájában is lehetőleg könnyen lehessen érvényre juttatni. Minden résztvevő az értékelési alapelvek és versenyszabályok figyelembevételével dolgozzon ki egy lehetőleg jó tájékoztatói futóversenypályát.

I. TÁJÉKOZTÓI ALKALMASSÁG

/ Pontozás férfiakkal kb. 230 - 0 ; nőknél : kb. 130 - 0./
A pályát a terep természetes adottságainak maximális kihasználásával lehetőleg változatosan kell kitűzni. Települések és szántóföldek kerülendők. A tájékoztatói versenypályát mindenek előtt úgy kell kialakítani, hogy a tájékoztatói ügyesség legyen a döntő tényező. Ügyelni kell azonban arra is, hogy a pálya a versenyző valamennyi tájékoztatói képességét egyaránt próbára tegye.

A versenypálya különböző hosszúságú és váltakozó irányú résztávok váltakoztatásával alakítandó ki. Változatos legyen az ellenőrző pontok jellege is.

Tájékoztatói versenypálya tegye próbára a versenyzők utvonálválasztási, térképolvasási, tájoló használati és távolságmérési készségét is. Ezen túlmenően a pálya a versenyző jó fizikai kondícióját tettelezze fel. A pályát úgy kell kialakítani, hogy az a versenyző nyerjen, akiben a fent felsorolt képességek a legjobban összegeződnek.

Különösen figyelembe veendő, hogy mivel a rövid résztávokon a versenyzők nem mindegyik tulajdonsága érvényesül, a hosszú és jó résztávokat magasabbra értékelik. A következőkben a tájékoztatói alkalmasság résztényezőit vizsgáljuk bővebben :

1. Utvonálválasztás.

A versenyző utvonálválasztási térképe alapján választja meg, természetesen tájékoztatói ügyességének és fizikai állapotának figyelembevételével. A tájékoztatói versenyzésnél legfontosabb az utvonálválasztás, miért is a versenyző eme képességét minden versenyen lehetőleg sokszor kell próbára tenni. Ezzel egyidőben a rendelkezésre álló terep adottságait is figyelembe kell venni.

Az egyes résztávok sok egyenértékűnek látszó utvonálválasztási lehetőséget nyújtsanak, amelyből a versenyző választ. Hogy utvonálválasztási lehetőségeket teremtsünk, a résztáv :

- rendelkezzen az iránymenetet megzavaró és nehezítő tereptárgyakkal, mint pl. meredek lejtők, egyéb magasság-különbségek, vagy sűrű erdő avégett, hogy a résztvevő versenyzőket különböző utvonálválasztására serkentsék és szétszórják.

- rendelkezzen a pontokat összekötő egyenes mindkét oldalán az útvonalválasztást befolyásoló olyan tereptárgyakkal, amelyek a versenyközben támpontul szolgálnak az iránymenet vérehajtásakor, vagy a futást gyorsítják, vagy az ellenőrző pont megtalálását könnyítik meg. A versenyző rendelkezésére álló kerülő utvonallehetőségek nem lehetnek összefüggő " futó szakaszok " és gondoskodni kell arról, hogy a térképolvasás tájolóhasználat és a távolságmérés is érvényre jusson.
- Ne rendelkezzen az utvonálválasztás jelentőségét megsemmisítő tereptárgyakkal, mint pl. szántóföldek, keresztirányú műutak és terepformák / felfogóvonalak / mint pl. közvetlenül a pont előtt lévő markáns tereptárgyak, amelyek a versenyzők összefutását eredményezik.

2. Térképolvasás.

Miután a versenyző kiválasztotta utvonalát, mindenkori helyzetét vagy iránymenettel és távolságméréssel, vagy térképolvasással határozza meg. Minél gyakrabban folyamodik a versenyző térképéhez, annál magasabbra értékelhetjük a tájékozódási versenypályát. A térképolvasás jelentős eleme a térkép és terep összevetése - és fordítva. A futó térképolvasással határozza meg álláspontját, s néha ennek alapján dönti el futásirányát is. Az a képesség is a térképolvasáshoz tartozik, amellyel a térképen látottakat memorizálják, azaz emlékezetükbe vésik. A gyors és pontos térképolvasás, valamint a jó térkép-emlékezet lényeges követelmény mind a résztávok megtételekor, mind a pont keresésekor.

3. Iránymenet és távolságmérés

Az ellenőrző pontok felkeresésének alapja az iránymenet és a távolságmérés jó végrehajtani-tudása is. Eszerint a jó versenypálya tartalmaz sok olyan ellenőrzőpontot is, ahol ezek a képességek jutnak érvényre.

4. Fizikai kondíció

A fenti szellemi képességeken túlmenően a versenypálya tegye próbára a futó fizikai erőnlétét is. A pálya nehézségi foka ennél a versenyenél lehetőleg minél magasabb legyen.

II. ELLENŐRZŐPONTOK / pontozás 30 - 0 /

Az ellenőrzőpontok a pálya legfontosabb elemei, mert ezek alkotják a tájékozódási versenypályát. A pontok alkalmassága, elhelyezése és száma, valamint a résztávok hossza jelentősen befolyásolják a pálya adottságait.

1. Alkalmasság / Pontozás 20 - 0 /

Követelmény, hogy az ellenőrzőpont helye a térképen egyértelműen olvasható legyen, s hogy az ellenőrzőpont a terepen a térképjelek alapján helyesen legyen elhelyezhető.

A legalkalmasabb ellenőrző pontok a kisméretű, jó tájékozódási képességeket igénylő tereppontok.

Szükség esetén meglehetősen nagy tereppont még elfogadható ellenőrzőpontként, azonban az értékelésnél adott esetben mínusz pontot eredményezhet.

Jellegtelen ellenőrzőpontokért 20 pontig adhatók mínusz pontok, mert egy ilyen ellenőrző pont esetleg az egész versenyt tönkretetheti.

2. Elhelyezés / pontozás 10 - 0 /

Helytelenül elhelyezettnek minősül egy vagy több pont abban az esetben, ha a résztávok iránya egymással olyan kis szöveget zár be, hogy a futó - miután a pontot elhagyták - onnan eltávoztukban a pont helyét felfedik a többi versenyző előtt. Terepakadályok is okozhatnak bizonyos mínusz pontokat eredményező összefutási lehetőségeket. A fent említett hibákat terelőpontok beiktatásával lehet kiküszöbölni.

Helytelenül elhelyezett az ellenőrző pont akkor is, ha a versenyzők korábbi utvonalukon egyértelműen újra végighaladhatnak. Ilyen az az eset, amikor két párhuzamos résztáv tulságosan közel fekszik egymáshoz, vagy egymást tulságosan hegyes szögben metszik. Az egymást keresztező résztávokat úgy kell kitűzni, hogy azok egymást merőlegesen és a résztávok felezőjében messék. Megjegyzendő, hogy a kereszteződésekért - amennyiben azok előírással kialakítottak - nem jár mínusz pont.

Nagy, a versenyzőket láthatóan összeterelő tereptárgyak mögött elhelyezett ellenőrzőpontokért nem az értékelésnek ezen a részén jár mínusz pont, mivel ezeket a hibákat a tájékozódási alkalmasságnál bírálják el.

3. Ellenőrzőpontok száma és a résztávok hossza.

Az ellenőrzőpontok számát nem korlátozzuk. A férfi kategória két leghosszabb résztávjának összegezett hossza legkevesebb 4 km., a nők kategóriájában egyik résztáv hossza legalább 2 km legyen. Az értékelésnél minden megkezdett hiányzó 100 m-re 2 pont levonás jár.

III. INDITÓ / pontozás 15 - 0 /

A versenyközpontnál követelmény a közvetlen közelében vezető műút, elegendő parkolóhely, elegendő öltözési és mosdási lehetőség.
/ 5-0 pont /

Az időrajt és a versenyközpont közötti távolság maximum 1 km. A szalagozott szakasz a térképre berajzolandó. A szalagozott szakasznál pozitívan értékelendő az ösvény-hálózat és a sík terep kihasználása éppen úgy, mint az időrajt elegendő és célszerű elhelyezése. / 5 - 0 pont /

A térképrajt távolsága az időrajttól 150 - 300 m. Az első résztávot úgy kell kialakítani, hogy a versenyzők egyik előrelátható választott utvonala se vezessen vissza az időrajthoz, a versenyközponthoz, vagy az ezek közötti szalagozott utvonallalhoz / 5-0 pont /

IV. C É L / pontozás 15 - 0 /

Az utolsó ellenőrző pont és a cél közötti távolság minimum 300 és max. 500 m legyen. Ennél a pályakitűző versenynél az utolsó ponttól a célig vezető utvonalat nem szabad jelölni / szalagozni /. A célt úgy kell elhelyezni, hogy a futók azonos irányból érkezzenek a célba anélkül, hogy szántóföldön haladnának át. A célnak a versenyközponttól való távolsága maximálisan 1000 m lehet.

V. ÖSSZBENYOMÁS / minusz pontok 0 - 5 /

Ebben a csoportban a pálya olyan kedvezőtlen tényezőit bírálják, amelyek nem sorolhatók a többi bírálati csoportba. Ilyenek pl. a felesleges, vagy hibás jelölések, célszerűtlen pályakialakítási forma ismétlődések a résztáv minőségét, vagy hosszát illetően.

ÉRTÉKELÉSI UTMUTATÓ

I. ÁLTALÁBAN

1. A bírálók létszáma : 4 fő
2. A bírálók értékeléseiket önállóan végzik.
3. A bírálók a verseny eredményhirdetése előtt 8 nappal találkoznak és közös összejövételükön egyéni pontozásaik összesítésével alakítják ki a végeredményt.
4. A kapott pontszámokat / beleértve a minusz pontokat / az alább feltüntetett szempontok alapján összegezik.
5. Amennyiben két- vagy több résztvevő azonos pontszámot ér el, az nyer, aki a tájékoztatói alkalmasságban / I. / kapott több pontot. További pontegyenlőség esetén az adott sorrendben a II. III. IV. csoportban kapott pontszám dönt. Ha még ezek után is pontegyenlőség adódik, a résztvevők azonos helyezést érnek el.

II. AZ EGYES BIRÁLATI TÁRGYAK

1. Tájékoztatói alkalmasság.

A tájékoztatói alkalmasság elbírálásakor különösen ügyelni kell arra, hogy a tájékoztatói versenypálya változatos legyen és az összes tájékoztatói képességet sokoldalúan tegye próbára. A bírálók kiválasztják a versenytérképek legjobb rész-távját, ezt 5-ös alkalmassági osztályzatot kap. A bírálatnál ügyelni kell arra, hogy egy viszonylag rövid / 500 - 1500 m-es / résztáv is kedvező körülmények között majdnem teljes értékű lehet, ugyanakkor egy hosszú rész-táv kedvezőtlen körülmények között majdnem értéktelen lehet.

A tájékoztatói alkalmasságot résztávonként a térképraajttól az utolsó pontig bírálja. Mindegyik résztávot 0 - 5 pont között fél pont pontossággal értékeli. A résztáv hossza és az alkalmassági érték táblázatban adott metszéspontja adja a résztáv végleges pontszámát. A résztáv pontszámokból vonják le a túl hosszú pályáért adott minusz pontokat / megkezdett 100 m-ként 2 pontot / .

1. **FIGYELEM !** Jelzett, / szalagozott / szakaszok az alkalmasság értékelésekor 0 pontértéket kapnak.

